

Stockholms Stadshus AB
Dnr SSAB: 2023/60
Dnr SH: SH 2023/198

Yttrande över remiss av Åtgärdsprogram för kvävedioxid och partiklar i Stockholms län

Länsstyrelsen i Stockholms län har tagit fram ett förslag till nytt åtgärdsprogram som ska ersätta *Rapport 2012:34 Åtgärdsprogram för kvävedioxid och partiklar i Stockholms län*. Syftet med åtgärdsprogrammet är att sänka halterna av kvävedioxid och partiklar vid risk för överskridande av miljökvalitetsnormerna, och därmed förbättra möjligheterna att skydda människors hälsa.

Stockholms Hamnar har tagit del av förslaget till nytt *Åtgärdsprogram för kvävedioxid och partiklar i Stockholms län* och lämnar här sina synpunkter.

Stockholms Hamnars synpunkter

I förslaget till nytt åtgärdsprogram har 19 åtgärder tagits fram som ska bedrivas under programmets sexårsperiod.

I den analys som redovisas i åtgärdsprogrammet framgår att vägtrafik, sjöfart, energiproduktion och arbetsmaskiner är de viktigaste utsläppskällorna för kväveoxider (NO_x) och partiklar (PM₁₀) i Stockholms län. Utsläppen av NO_x från sjöfarten och vägtrafiken i länet är ungefär lika stora och står tillsammans för 75 % av de totala NO_x-utsläppen.

Trots sjöfartens relativt höga andel av utsläppen av luftföroreningar i Stockholms län, konstaterar Stockholms Hamnar att ingen av de föreslagna 19 åtgärderna i programmet uttryckligen berör sjöfarten. Stockholms Hamnar ser att detta sannolikt har med stadens och länets begränsade rådighet, men vill här framhålla att åtgärderna åtta och nio,

8. Miljökrav vid upphandling av entreprenader och transporter

9. Främja utbyggnad av laddinfrastruktur

kan tydliggöras till att även omfatta sjöfart, i form av miljökravställande i upphandling av sjötrafik/kollektivtrafik på vatten samt utbyggnad av laddinfrastruktur till följd av den ökade elektrifieringen av främst den lokala sjöfarten.

För övrigt vill Stockholms Hamnar framhålla det intensifierade arbete som pågår för en omställning till en mer hållbar sjöfart. EU:s nya regelverk inom ramen för ”Fit for 55”, till exempel Alternative Fuels Infrastructure Regulation och FuelEU Maritime, kommer bland annat att leda till att större fartyg ansluter till land-el vid kaj och också successivt övergår till mer miljöanpassade sjöfartsbränslen, vilket påverkar halterna av luftföroreningar i positiv riktning.

Stockholms Hamnar arbetar sedan många år med incitament, i form av rabatter på hamnavgifterna för fartyg som har en bättre miljöprestanda än vad regelverken kräver. Stockholms Hamnars nuvarande modell för miljörabatter premierar fartyg som har lägre utsläpp till luft av koldioxid, kväveoxider, svaveloxider och partiklar och är utformad utifrån indexen Clean Shipping Index och Environmental Ship Index. Indexen utvecklas och skärps kontinuerligt utifrån nya lagkrav och ny teknik, där utvecklingen nu går snabbare än på mycket länge.

Sammanfattningsvis innebär ovan nämnda pågående och kommande arbete med all sannolikhet, att halterna av luftföroreningar i form av utsläpp av NO_x och PM från sjöfarten minskar framöver.

Detta yttrande har inte behandlats av Stockholms Hamn AB:s styrelse.

Magdalena Bosson
Vd, Stockholms Hamn AB